

PRÀCTICA 1 ANALISI DOCUMENTS I CARICATURES

ERA DEMOCRÀTIC EL SISTEMA DE LA RESTAURACIÓ?

1. El sistema de la Restauració es va sustentar en una alternança pacífica en el poder de liberals i conservadors. Per assegurar l'alternança calia controlar el procés electoral perquè sortís elegit el partit al qual tocava el torn. Per a això, es van usar dues institucions fonamentals: els cacics locals i l'“encasellat”, elaborat pel ministre de Governació.

La paraula “cacic” designava originàriament el “senyor d'indis”. A Espanya, a partir del segle XIX, designa la persona que, basant-se en el seu poder socioeconòmic, controla la política d'una població.

El caciquisme va tenir una gran influència en el medi rural espanyol a l'època de la Restauració, el règim de la qual el va utilitzar per sustentar-se en el poder.

El seu domini es va basar en el control de la subsistència dels habitants dels pobles (que treballaven per al cacic a les terres que aquest posseïa), cosa que li permetia coaccionar els votants a les eleccions.

D'altra banda, l'encasellat consistia en la relació de candidats que havien de ser elegits segons el ministre de Governació. Era indispensable per posar en marxa els mecanismes de la tupinada, és a dir, la manipulació del resultat de les votacions.

Una vegada decidits els candidats que havien de guanyar, els governadors transmetien la llista a alcaldes i cacics, que usaven tots els mitjans al seu abast (legals o no) per garantir aquest resultat.

2. Les trames electorals eren un conjunt de mecanismes dirigits a garantir que el resultat de les votacions fora el prèviament decidit per la força política en el poder, de manera que es perpetuava el sistema.

Les principals trames electorals del sistema eren les següents:

- *L'encasellat* (Documents 3 i 6): la designació prèvia dels candidats que havien de sortir elegits.

- *La coacció física i econòmica* sobre els votants (Document 7), duta a terme principalment pels cacics per determinar el vot.

- *La compra directa de vots* (Document 2), aprofitant la pobresa en què vivia la major part de la població.

- *La manipulació del cens electoral* (Documents 4 i 5): votaven persones disfressades fent-se passar per altres que eren mortes, absents o inexistents.

- *La falsificació d'actes electorals* (Documents 1 i 8), a fi de determinar el resultat desitjat. Era freqüent la inhabilitació dels interventors de l'oposició mitjançant excuses variades.

3. Resposta personal de l'alumnat. A manera d'exemple es pot arribar a la següent conclusió: el sistema polític de la Restauració no era democràtic, perquè afavoria els interessos d'uns partits (conservadors i liberals), afins a la monarquia borbònica, i n'excloïa la resta,

mitjançant el frau electoral (compra de vots, manipulació del cens electoral, designació prèvia dels candidats, etc.).

4. Anàlisi doc.7 “la partida de la porra” Seguir les passes per analitzar una caricatura. Informació al Bloc.

1.Presentació i descripció.

2.Anàlisi i context històric.

3.Interpretació i valoració.

CORREGIT A CLASSE